

[Larsen-Badse.]

for det er Statsstøtte til Industrien. Nu er det ikke Industrien, saaledes som den højtærede Handelsminister sagde i en kort Bemærkning i Gaar, der har henvendt sig til Regeringen i denne Sag, det er Roedyrkerne; de har peget paa de Samfundsproblemer, som staar i Forbindelse med dette Forhold, og det har været deres Motivering. Hvis denne Motivering ikke havde været Baggrund, tror jeg, jeg tør sige, at saa var de ikke kommet.

Men det er altsaa Principperne, og efter Principperne kan Staten ikke give en saadan Støtte til noget Erhverv. Nu forekommer det mig, at Principper kan være meget gode, og jeg har stor Højagtelse for dem i visse Tilfælde, dog ikke, naar de har en vis geografisk Begrænsning, eller naar de omregnes i Kroner og Øre, saa er min Respekt meget lille, og det er dog egentlig det, der er sket. Det er ikke første Gang, at der gives direkte Støtte af Staten til et Erhverv. Rigsdagen, Staten, har givet Fragtnedsættelser. Vi har givet Fragtnedsættelser f. Eks. til Stenindustrien. Er dette ikke en direkte Støtte? Vi har givet Fragtnedsættelser til Tørveindustrien. Er dette ikke en direkte Støtte? Vi har givet Fragtnedsættelser paa et bestemt Tidspunkt til Sukkerindustrien, i alt Fald til et Par Fabrikker, for de, der ligger paa Lolland, har ikke mere Fragt, de har deres egne Baner. Jeg spørger: Er det ikke direkte Støtte? Vi har oven i Købet paa et vist Tidspunkt eftergivet et Laan, som Vestsjællands Sukkerfabrik havde faaet af Staten i en vanskelig Tid. Er det ikke Statsstøtte? For ikke længere siden end højt regnet 2 Maaneder støttede vi en Kartoffelmelsfabrik i Brande i Jylland; det vil ikke komme til at figurere paa Finansloven, Handelsministeren fik gennem Finansudvalget Rigsdagens Tilslutning til, at det blev overført paa Kontoen om Landvinding paa Handelsministeriets Budget. Men hvad betød denne direkte Statsstøtte? Fabrikken derovre er en Andelsfabrik, Andelshaverne har Pligt til at levere deres Kartoffler, altsaa Raaproduktet, dertil. Den Støtte, der blev givet i det nu svundne Aar, androg et Beløb, svarende til saadant noget som 2 Kr. 50 Ø. for hver Sæk Kartoffelmel, de havde fabrikeret, og svarende til 33 Ø. pr. 100 kg af de Kartoffler, der var leveret. Det er i høj Grad en direkte Statsstøtte, og den er jeg gaaet med til. Hvis jeg havde villet bære mig ad som Venstre i dette Forhold, tror jeg, jeg kunde have hindret, at mit Parti gav Tilslutning dertil, og derved have skabt et meget billigt Agitationsnummer. Det gjorde

jeg selvfølgelig ikke, fordi der ingen Anledning er til at drive Agitation, navnlig ikke partipolitisk Agitation, i den Slags Ting. Men lad det være Statsstøtte, eller hvad man vil kalde det, saa vil ingen benægte, at denne Kartoffelmelsfabrik i de to Aar, der gaar, er blevet gunstigere stillet i Retning af at afregne med de Landmænd, som leverer Kartoffler dertil, gennem Statens direkte Hjælp. Derfor mente jeg, at dette Princip, naar det var skønt, og navnlig naar det blev holdt højt, ikke skulde begrænses af geografiske Forhold.

Men foruden at der paa den Maade lovgives paa Finansloven, eller hvordan det nu sker, er der gennem Finansudvalget, uden at nogen har gjort Indsigelse derimod, stillet til Raadighed 50 Mill. Kr. til Eksportkredit. Først nu, hvor der kommer en Stigning fra 50 til 60 Millioner, søger Regeringen Lovhjemmel derfor gennem det Forslag, som er stillet her i dette høje Ting. Der er altsaa mange Fortilfælde, hvor der har været givet direkte Støtte til Erhverv gennem Lovgivning, oven i Købet gennem Vedtagelse paa Finansloven, og jeg har endnu aldrig set, at der er sket nogen Skade derved. Det ærede Medlem Hr. Kyed kaldte Anmærkingen statssocialistisk, tror jeg det var, men hvis den havde været statssocialistisk, vilde den have indeholdt Bestemmelser om, at Staten skulde kontrolere Virksomhederne, kige i deres Regnskaber og al den Slags Ting; der foreligger imidlertid intet om, at dette Forlangende er fremført, og ogsaa som Følge deraf har vi kunnet gaa med til denne Anmærkning. Man vil altsaa se, at vor Stilling paa ethvert Punkt er i nøje Overensstemmelse med, hvad vi saa mangfoldige Gange, hvad Rigsdagen saa mangfoldige Gange, og hvad ogsaa Venstre mangfoldige Gange er gaaet med til, uden at nogen har bebrejdet dem det eller tænkt paa at drive Partipolitik paa det Spørgsmaal. Det ærede Medlem Hr. Kyed indskrænkede sig derfor i sin Tale til at holde sig til det rent agitationsriske. Jeg indrømmer, det smertes mig, for saa vidt som Hr. Kyed anses for at være en Politiker af lidt mere end almindeligt stort Format, at det just var ham, der kunde tale om dette uden at fremkomme med blot en eneste Realitet. Det, det ærede Medlem Hr. Kyed sagde, var noget rent partiagitationisk, noget, alle Mennesker vidste i Forvejen og vil faa at høre i Sommerens Løb, men der var i Virkeligheden ingen som helst Realiteter deri. Det er en billig Fornøjelse at lave en saadan Agitation. Jeg formoder, Ordningen bliver vedtaget alligevel; jeg formoder, at der findes ærede Medlemmer i